

Civilisationen och universitetsstudier vs Ursprungskulturer - Lärande, dekonstruktion och fragmentering!

The Beauty Way is not difficult for those who have no preferences.
When there is no love and hate everything becomes clear and visible.
However, make the least distinction and the known and the unknown will be flung a world apart.
Song of Trusting the Heart - A Zen Guide to Rebecoming Our Natural Self. Verse 1.

**Av:
KH**

Inledning

Vi i vår grupp beskrev SR ur ett postmodernt perspektiv. Det postmoderna perspektivets huvudsyfta är som sagt var att bryta sönder sociala konstruktioner genom sk dekonstruktion. Därför att de kan skapa makt och dominans om man omedvetet tar de för givna och därmed ger vissa personer auktoriteten för att de innehar ”rätt” slags åsikter efter rådande sociala konstruktioner.¹

Syfte

Jag har länge undrat över varför universitetsstudier² och skolan i allmänhet³ ser ut på det sätt som den gör och varför skolan och utbildning fått en sådan legitimitet i samhället. Speciellt som skolan och då speciellt universitetsstudier inte alls har givit mig eller ger mig varken de utmaningar eller den kunskap som jag trodde att jag skulle få och som jag söker. Jag upplever att universitetet tom tar ifrån mig det som jag söker, som t ex min inre visdom. Ingenstans kan jag påminna mig om att jag läst om hur jag ska bli lycklig eller hur jag ska få upplevelsen av vad som är viktigt i livet. Jag frågar mig själv ”VARFÖR?” Istället får jag bara lära mig en massa, som jag upplever, halva TEORIER och PERSPEKTIV om världen. Dessa teorier och perspektiv lägger jag efter varje tenta oftast åt sidan och går och söker svaren där de faktiskt finns. Teorierna och perspektiven blir för mig oftast bara ”intellektuell stimulans” som nästan aldrig som går mig på djupet. Nu äntligen genom det postmoderna perspektivet upplever jag mig ha fått en möjlighet att ifrågasätta allt detta och förhoppningsvis kunna ge en annan bild.

Efter många om och men hittade jag äntligen en text som säger det jag ville att den skulle säga. Avbryt därför läsningen här och hoppa till Bilaga 1⁴ innan du fortsätter läsa!

Lärande på djupet kan inte ske annat än genom den egna upplevelsen?!

Rådande sociala konstruktioner i dagens svenska samhälle har givit utbildning, så som den är utformad nu, legitimitet. Samhället verkar tro på skola och utbildning; att det gör en skillnad mellan att vara utbildad och inte. En söderhavshövding, Tuiavii, ger en annan bild. Tuiavii kom från Polynesien kom till Europa 1920 och fick ta del av civilisationen. När han återvände berättade han om sina upplevelser för sina stammedlemmar och dessa nedtecknades⁵. Bl a talar han om papalagis⁶ beteende av att fragmentera och analysera sönder allt genom ”Tänkandets

¹ Hatch; M J s 67

² Den enda erfarenhet jag har av universitetet och universitetsstudier är genom mina 5 terminer på PAO-programmet på Stockholms universitet där man läser lite utav både ekonomi, juridik, pedagogik, sociologi och psykologi. Så när jag i fortsättningen skriver universitetet och universitetsstudier så är det mina erfarenheter ifrån PAO-programmet jag syftar på.

³ Det är återigen givetvis MINA erfarenheter av skolan som jag syftar på och inte en generell bild även om det är lättare att uttrycka sig genom generella ord. Skolan refererar till mina tidigare studier och studier förutom universitetsstudierna.

⁴ Bilaga 1 sid 17-18

⁵ Scheurmann, Erich - Papalagi - Den vite mannen. Hos detta söderhavsfolk i Polynesien existerar t ex inte begreppen ”mitt” och ”ditt”.

⁶ Papalagi (uttalas: papalangi) betyder den vite mannen, främlingen, men ordagrant betyder det ”den som bryter igenom himlen”.

svåra sjuka”⁷. Han menar att ”[...] Papalagi ger efter för onda drifter. [Det] egentliga syftet med hans tänkande är att nå bakom den store andens krafter. Det företaget har han själv skänkt den välklingande benämningen ”att lära känna”. Att lära känna betyder att ha en sak så nära under ögonen att man slår i den med näsan, ja till och med stöter igenom den. Detta är ett smaklöst och föraktligt begär hos papalagi, att vilja peta och rota igenom allting. Han tar en tusenfoting, spetsar den med ett litet svärd, sliter av den ett ben. Hur ser egentligen ett sådant här ben ut, när det är skilt från kroppen. Hur satt det fast vid kroppen? Han knäcker benet, för att prova dess tjocklek. Detta är viktigt, väsentligt. Han karvar en skärva stor som ett sandkorn från benet och lägger den under ett långrör, som äger en hemlig kraft och låter ögonen se mycket skarpare. Med detta stora och starka öga söker han igenom allt: dina tårar, en strimla av din hud, ett hårstrå, allt, allt. Han sönderdelar allt detta, tills han kommer till en punkt då inget längre går att sönderbryta och sönderdela. Fast den punkten förvisso är den minsta, så är den ändå mestadels den allra väsentligaste, ty den utgör porten till den högsta kunskapen, den som endast anden besitter. Denna port är också spärrad för papalagi, och hans bästa häxögon har ännu inte fått skåda in i den. Den store anden låter sig aldrig berövas sina hemligheter. Aldrig. Ännu har inte någon klättrat högre än palmen är hög, än vad han kunnat hålla benen fast omkring. Vid kronan måste han vända: där finns ingen stam att klänga högre på. Den store anden tycker inte om människans nyfikenhet, och därför har han dragit stora lianer över allting, lianer utan början eller slut. Därför ska var och en, som noga utforskar allt tänkande, säkerligen få utröna att han sist och slutligen förblir dum, att han får överlåta åt den store anden att ge de svar som han själv inte kan ge. De klokaste och tappraste bland papalagi medger också detta. Ändå låter sig de flesta tankesjuka inte hämmas i sin vällust, och det är skälet till att tänkandet leder människan så svårt vilse på hennes väg, alldeles som om hon gick i urskogen där ingen stig ännu trampats upp.”⁸

Universitetsstudier går, enligt min erfarenhet, ut på att man måste tänka, analysera, kritiskt granska och ifrågasätta. Men om jag redan är lycklig då, som t ex Osho i bilaga 1? Eller om jag t ex är Tuiavii på hans söderhavso och lever i harmoni, lycka och enhet med allt och har min mat i min omgivning är det då nödvändigt med universitetsstudier? Om jag inte vill tänka utan vill utvecklas och utmana mig, fast jag är totalt ointresserad av meditation och annan new age-flummig andlighet, vilken skola ska jag då vända mig till? Och vilken kurs ska jag läsa på universitetet? Söderhavshövdingen Tuiavii ovan talar vidare om ”tänkandets svåra sjuka”⁹ som blivit ”en vana, en nödvändighet och ett tvång” för papalagi. Han skriver att papalagi även tvingar detta tänkande, som tar oss ur upplevelsen av nuet och ”verkligheten”, på våra barn så att de också måste lida. Detta tänkande gör att papalagi ”inte längre ser solen, det vida havet, den ljuva flickan, de känner ingen glädje, inget ingenting, ingenting alls. [...] De lever inte, fast ändå är de inte döda. Tänkandets svåra sjuka har slagit dem. [...] Om någon tänker mycket och snabbt, säger man i Europa att han är ”ett stort huvud”. Istället för att hysa medlidande med dessa stora huvuden, betygar man dem alldeles särskilt sin heder. [...] Om man frågar en papalagi: ”Varför tänker du så mycket?”, så svarar han: ”Därför att jag inte vill vara dum, jag tycker inte om det.” Varje papalagi, som inte tänker anses nämligen som valea¹⁰ – när ju i själva verket den som inte tänker så mycket och som själv finner vägen är den som är klok. [...] Det är bara de sundaste som stöter bort tankarna eller låter dem falla igenom sin ande

⁷ Papalagi – Den vite mannen om ”Tänkandets svåra sjuka” s 119-130

⁸ Papalagi – Den vite mannen s 126-127

⁹ Papalagi - Den vite mannen s 119 – 130

¹⁰ Valea = dum

som genom ett nät. Men de flesta överlastar sitt huvud med tankar till den grad, att det inte längre finns plats inuti det och att inget ljus längre strålar in i det. Detta kallas för att "bilda själen", och den bestående följden av sådan förvirring kallas "bildning", något som är allmänt utbrett." Med andra ord handlar (universitetsut)bildning om att tänkande, som kommer av det vi läser, ger personlig erfarenhet.

Jag har i hela mitt liv analyserat och tänkt för mycket och det har oftast bara gjort mig olycklig och gjort att jag fastnat i cirklar. Men nu när jag gjort en aktiv handling till att verkligen försöka sluta tänka och analysera, först DÅ har jag börjat gå framåt och blivit lyckligare. Helt plötsligt SER jag bara helt enkelt de saker jag förr kunde spenderat timmar på att försöka TÄNKA UT vilket jag aldrig lyckades med eftersom det inte gick. Jag kunde istället bara ha haft tillit till att det skulle lösa sig i stunden, vilket var vad som skedde ändå. Denna utveckling motverkas dock av skolan då jag MÅSTE tänka för att klara av mina studier. Detta är oerhört frustrerande.

Jag försökte hitta alternativ till lärande i kurslitteraturen som passar min uppfattning om lärande och jag hittade några saker. T ex skriver man i boken Ellström & Hultman att ett "extremt" synsätt är att rådande undervisning borde ersättas av autentiskt lärande. Vad är det för extremt med det? Autentiskt lärande innebär i vilket fall att man lär sig av och i en faktiskt situation.¹¹ Där tar de upp just det jag skrivit ovan, att anledningen till uppkomsten av autentiskt lärande kommer ifrån att många menar att skolan inte är att se som en verklighet fastän författaren menar att den på många sätt ändå är det.¹² Ett autentiskt lärande handlar om att innehållet i det som studeras "är i kontakt med hur vi i vardagen tolkar de fenomen, som studierna handlar om". Genom att föra dialog kring det man upplever; det som är nytt och det som känns igen, samt få det som man inte lägger märke till utpekad för sig så kan man "möta vardagen på en annan nivå. [...] Autenticitet i lärandet handlar [också] om att vara eller bli genuint intresserad." Men förutom delaktigheten och den "verkliga" situationen betonas också livserfarenhetens betydelse för lärandet.¹³ Detta stämmer dock inte helt med min egen uppfattning då även detta är taget ur sitt sammanhang eftersom man försöker skilja ur en typ av lärande ur en helhet.

I Ellström & Hultman står det också att ett synsätt på lärande är att det sker kognitivt i ett vakuum som beror på individens personliga utveckling. Därför tror man att lärandet går att plocka ur sitt sammanhang och att det går att enbart studera individen. Ett annat mer modernt synsätt är att man måste se både till individens deltagande i en kontext och till sociala sammanhang.¹⁴ Även detta talar för att man inte bara måste studera lärandet i en kontext utan också att själva inläringen måste ske i en kontext.

Varför utnyttjar inte skolan det, att individer lär sig och utvecklas på djupare nivå genom personlig och egen erfarenhet? Varför går majoriteten av alla föreläsningar ut på att läraren pratar och eleverna lyssnar? Speciellt som jag flera gånger fått höra lärare, främst på pedagoggen, ifrågasätta detta synsätt av lärande i form av "små kunskapspaket" som man tror att man kan ge eleverna genom att läsa böcker eller lyssna på föreläsningar. Samtidigt har jag förstått att universitetet är tungrovt vad gäller utveckling och förändring. Jag har också förstått att man inte vet vad lärande egentligen är. Går det att veta vad lärande är, bara det att man delar sönder

¹¹ Ellström & Hultman s 159

¹² Ellström & Hultman s 160

¹³ Larsson och Dewey ur Ellström & Hultman s 160

¹⁴ Ellström & Hultman s 162-163

lärandet så enormt att man inte längre kan se helheten eller är det omöjligt? Mystikerna som t ex Osho i bilaga 1 eller ursprungsbefolkningarna som t ex Tuiavii (nedan) menar ju att det går att finna svar på hur man kan leva livet fullt ut i lycka men att det förövrigt kommer att förbli ett mysterium. Dvs att vissa saker går att få svaret på och andra inte. En annan fråga jag ställer mig är ”varför förespråkar man på universitetet att man ska se världen och förklara den genom olika perspektiv och teorier dvs genom olika glasögon?” Varför vill man se OLIKA saker?

Upplevelsen blir ju fragmenterad då. Och kategoriserar man inte lite väl mycket och försöker dela in situationer och händelser i fack på universitetet? Vore det inte bättre att lära sig se helheten¹⁵, dvs ”allt” på en gång genom en dynamisk upplevelse av verkligheten och inte olika saker i taget? Kanske det inte ens går, vad vet jag, men jag tror det, vilket Osho beskrev i bilaga 1. Jag tror att man kan bli av med alla sina ”filter” dvs sina ”sår”¹⁶ och föreställningar om världens beskaffenhet. Om man sen upplever en objektiv värld eller inte, det låter jag vara osagt. Men jag tror att man blir lyckligare av att i varje fall försöka ta sig ur sina ”sår”.

Ytterligare en svårighet som jag upplevt genom att bara ha föreläsningar och skollitteraturen som de föremål man ska lära sig utav på universitetet är att det kan vara svårt att göra om insikter, som man bara fått genom att lyssna eller läsa, till något man kan leva efter. Dels för att de ofta är abstrakta, inte verklighetsförankrade och fragmenterade, men också eftersom många av ens handlingar sker omedvetet. Först skulle man behöva bli medveten om sitt omedvetna agerande innan man kan börja förändra det.

På en meditationskurs¹⁷ som jag varit på, talar läraren om tre olika nivåer av ”vishet”, som i allra högsta grad handlar om lärande. Den mest grundläggande nivån handlar om ”vishet som nås genom att lyssna på andra”, en nivå djupare är ”intellektuell, analytisk förståelse” och den djupaste nivån är ”vishet baserad på egen erfarenhet”. Han använder sig av ett restaurangbesök som en metafor. Den första nivån innebär att man hör talas om att det finns en ny restaurang i stan med fantastisk god mat och man går dit och sätter sig och börjar titta i menyn. Detta är den

¹⁵ Jag vet inte riktigt hur jag ska förklara skillnaden mellan vad jag menar med ”helheten” och vad modernisterna menar med att de tror att man kan komma fram till en enhetlig och integrerad uppfattning bara man har tillräckligt med information (Hatch s 65). Vad jag förstått så handlar modernismen om att ta till sig kunskap inom en och samma medvetandenivå där man själv kan styra över vad man ska läsa på och ta till sig för kunskap. Medan att se ”helheten” innebär att det enda man kan styra över är att försöka höja sin medvetandenivå. Vad som sedan följer har man ingen makt över utan ens upplevelse av världen förändras bortom ens kontroll, precis som om man tar sig in i en ny dimension. De gamla upplevelsedimensionerna finns dock kvar även om de upplevs som mindre sanna i och med att man fått ett ”högre” perspektiv. Kanske kan man jämföra med barns upplevelse av världen och vuxnas. Enligt modernismen, skulle då barn kunna få en helhetsupplevelse å la vuxna bara de fick tillräckligt med information medan jag menar att den ökade helhetsförståelse vuxna har enbart kan fås genom ökad medvetenhet hos barnet. Oftast har dock medvetenhetsökningen stannat av på en viss nivå hos de flesta vuxna jag träffat, trots att en medvetandehöjning skulle kunna fortsätta ända tills man lämnar kroppen. Det finns ju t ex även äldre människor som jag kan uppleva har en medvetenhet som en tonårings.

¹⁶ Med ”sår” menar jag det t ex buddisterna kallar för sankhara eller samskara eller Don Miguel Ruiz talar om ”parasiten”. ”Sår” är ett slags betingat reaktionsmönster hos människor där man vill bli av med sådant som upplevs som obehagligt (”aversion”) och vill ha mer av sådant som upplevs som behagligt (”craving”). Genom dessa ”cravings” och ”aversions” gör man sig själv olycklig eftersom livet inte alltid ser ut så som man vill ha det. Detta kan man bota genom självmedvetenhet där man blir av med sin ”ignorance” av vad som omedvetet pågår i en. Då uppstår en slags harmoni eller acceptans att tillåta allt vara som det är och en tillit uppstår istället där man börjar se att allt som kommer i ens väg faktiskt är till för ens bästa. Hur jobbigt det än kan verka vara. Dessa ”sår” leder till ”patterns” som triggas av andra människor och börjar göra ont. Genom att bryta dessa beteenden slutar dessa sår att göra ont. Men så länge man reagerar på dem fortsätter de att existera och smärta.

¹⁷ www.se.dhamma.org

nivå som för det mesta utövas i skolor och på universitet genom böcker och föreläsningar, i varje fall när det gäller att "lära sig om livet". Den lite djupare nivån av vishet uppkommer när man ser hur nöjda och belåtna de andra människorna ser ut och hur fantastiskt god och lockande den mat de beställt in ser ut. Då blir förståelsen för att maten faktiskt är god lite djupare. Ibland får man även använda sig av detta "djup" i skolan genom att t ex gå ut och göra intervjuer eller enkäter på företag där man tar del av andras värld. Sen har vi den djupaste nivån av lärande då man faktiskt får in sin mat och börjar äta och då PÅ RIKTIGT inser att maten är god genom SIN EGEN ERFARENHET. Denna nivå har jag aldrig upplevt på universitetet. Möjligtvis finns det i andra program, än PAO-programmet, där man har praktik.

Det jag dock lärt mig på PAO-programmet på den djupaste, erfarenhetsnivån är t ex vad som är en teori i en bok och vad som inte är det, hur man gör grupparbeten och skriver en uppsats, hur man gör en fragmenterad undersökning, att ingen VET något och att man därför måste vara kritisk och ifrågasättande till vad folk säger samt hur man gör för att orka lyssna på långa föreläsningar. Jag har också, genom föreläsare utifrån, fått en inblick i andra människors upplevelse av att jobba på ett företag.

Alla djup behövs dock. Hur skulle man annars få reda på det man inte vet? Det vi hör och läser ifrån andra är givetvis andrahandskunskap eftersom den kunskap vi verkligen kan veta är den vi upplevt själva. Men för att bli inspirerad behöver man människor som kan berätta för en om sina upplevelser och erfarenheter så att man själv kan prova dem. Däremot blir det, enligt meditationsläraren, inte till verklig visdom förrän man själv har upplevt det.

Det står också i boken Ellström & Hultman att varken den kognitiva teoribildningen "(med betoning på formell undervisning)" eller "teorin om lärandet som situerat (med betoning på informellt, erfarenhetsbaserat lärande)"¹⁸ är tillräckligt. Då skriver författaren, rent ut sagt ogenomtänkt, att "eftersom båda dessa former för lärande har begränsningar föreslås i stället att det finns behov av en integrering mellan dessa båda former för lärande." Ingenstans skriver hon att begränsningarna kanske beror på att man delat upp lärandet i beståndsdelar och sedan försöker skapa en helhet. Inte heller skriver hon något om den inre självobservationen och förståelsen av sig själv som en del av lärandet och som kanske utgör basen för hur och vad man lär sig. VARJE andlig vis man och kvinna, som jag hört och läst, talar om självobservation för att över huvud taget förstå något av världen. Det går inte att göra en människa av likdelar men går det att förstå lärandet som helhet om man delar upp det? Är det ens viktigt att dela upp lärandet i dess minsta beståndsdel för att förstå hur vi lär? Och finns inte svaret på lärandets gåta redan, fast någon annanstans? Som t ex hos ursprungsbefolkningarna eller hos "mystikerna"? Eller tillhör svaret mysteriet som aldrig kommer att bli löst? Oavsett vad, spelar det EGENTLIGEN någon roll?

Universitetet uppfinner hjulet igen – fast fyrkantigt...

Jag har under mina 2,5 år på PAO-programmet ofta upplevt att det som lärs ut på universitetet, speciellt vad gäller kunskap om människan inom t ex psykologi, sociologi och pedagogik handlar om att man uppfinnar hjulet på nytt, fast i fyrkantig form dvs det håller inte. Varför väljer man att utgå ifrån forskningsresultat och TOLKNINGAR av observationer när det finns "visa" människor som REDAN vet? Varför väljer man att ta för givet, som om det vore något naturligt, att det finns vissa saker som vi inte vet svaret på när det finns de som faktiskt vet svaret bara det att de inte är

¹⁸ Ellström & Hultman s 164

forskare och svaren inte går att få fram genom forskning?¹⁹ Varför tror forskare att FORSKNINGEN är sättet att ta reda på hur verkligheten är beskaffad när det bara går att forska om ett FRAGMENT av verkligheten i taget för att det annars blir för stort och komplext när det finns andra som kan visa hur man ska göra för att ta till sig HELHETEN²⁰ t ex genom självobservation? Varför väljer man på universitetet att uppfinna hjulet en gång till fast det blir fyrkantigt och inte runt? Hur kan man vara så naiv att tro att man kommer på något nytt? Varför tror man att gamla gubbar för några hundra år sedan var de första som "kom på det" när det i själva verket har funnit sedan "tidernas begynnelse"?²¹

Ett exempel: Mystikern Osho som citerats i bilaga 1 har sagt: "Because of Freud, much misunderstanding has arisen around the word 'unconscious'. Freud completely misunderstood it, misinterpreted it. And he has become the very basis of modern knowledge about mind. To Freud, unconscious meant simply the repressed conscious, the suppressed part of the conscious. [...] For Freud, that repressed part is the unconscious – but not for mystics.

Freud is not a mystic; he has not entered his own conscious. He has been simply observing cases of patients [...] from without. [From without he also] concluded that just underneath the conscious there is an unconscious mind. That unconscious mind carries all that has been suppressed from the childhood, all that society has condemned. The mind has suppressed it, just to forget that it is there.

But it is there – and it goes on functioning. [You may not want to recognize it, you may not want to be attentive to it, because you are afraid that if you give it attention it will come up [...] but you are conscious about it.] And it is very powerful: it goes on playing tricks with the conscious. [...] Whatsoever is repressed is repressed only because it is so powerful that society cannot cope with it. So society has been repressing it and society doesn't know what else to do with it."²²

Även läraren på min meditationskurs²³ påstår, liksom Osho, att det inte finns något undermedvetet/omedvetet.

Detta Freudianska synsätt framträder rätt tydligt inom psykologin som enligt min mening enbart sysslar med att försöka förstå patologiska tillstånd och hur man ska bli fri ifrån dem, genom att komma till något slags "normaltillstånd" medan mysticismen enbart talar om hur man skall bli lycklig och fri.

Vidare skriver Osho: "Now modern psychologists say that insanity is part of civilisation – no civilisation can be without madness. But mad people are suffering because you have forced such an order over them that their natural instincts are crushed. They have been crippled. It may be that your madmen are more powerful than you, that's why their inner instincts have revolted and they have thrown their own conscience, their mind, everything, overboard. That's why they are mad. [Osho påstår nämligen²⁴ att barn föds hela med en HEL social förmåga men som vi civiliserade vuxna sedan skadar genom "vår uppfostran" (läs "nutidens sociala konstruktioner")] But really [...] this unconscious is not the unconscious. [...] The real unconscious is not suppressed by you but is your deepest being. And your conscious is just one part of it. [...] That

¹⁹ Kanske går det som sagt var inte att finna svar på allt som både Tuiavii (nedan) och Osho menar. Enligt dem är ju livet ett mysterium. Samtidigt är det många gånger jag hört någon på universitetet säga att "man inte vet" när jag redan funnit svaret någon annanstans.

²⁰ Helheten – se förklaring ovan

²¹ Jämför stycket med bilaga 1.

²² Osho - The Book of Secrets s 1097

²³ www.se.dhamma.org

²⁴ Liksom Ojibwe-indianerna i norra Wisconsin samt Jean Liedloff, författare till The Continuum Concept.

unconscious is really your source of lifeenergy, of being.”²⁵ Vilket jag tror går att uppnå bl a genom självmedvetenhet och ”patternbreaking” men inte genom att analysera och fragmentera.

Dessutom undrar jag varför man i vårt samhälle och/eller på universitetet inte lär sig/inte får lära sig hantera känslor? Varför är inte ALLA känslor ok och accepterade? Varför verkar t ex de flesta jag träffat inte veta hur man ska hantera känslor när det finns uråldrig visdom om detta? Är det för att vissa känslor inte är ok att leva ut som man har skapat avgränsade områden där det är ok att ha dessa känslor som t ex på bio eller på Gröna lund? Söderhavshövdingen Tuiavii dock talar om bio som ”det falska livets hemvist”²⁶: ”Rätt mot väggen strålar ett ljussken, som om det föll ett starkt månljus på den, och i skenet finns människor, riktiga människor, som ser ut och är klädda som riktiga papalagi, som rör sig och kommer och går, som springer, skrattar, hoppar, just så som man ser det lite varstans i Europa. Det är som månens spegelbild i lagunen. Det är månen, men ändå är det inte den. På samma sätt är också detta en avbild. [...] Ändå - de här människorna är skenmänniskor och inga äkta människor. Om man skulle försöka ta fatt i dem, så skulle man märka att de bara är av ljus och inte går att gripa tag i. De finns bara där för att visa papalagi alla hans fröjder och lidanden, alla hans dåraktigheter och svagheter. [...] Allt under det att papalagis ögon får skåda sådana fröjder och hemsgheter måste han sitta alldeles stilla [utan att kunna ingripa]. [...] Att ta till sig dessa falska avbilder, som inte äger något verkligt liv, det är det som bereder papalagi så stor njutning. I detta mörka rum kan han gå in i ett falskt liv, utan skam och utan att andra människor ser hans ögon i den stunden. Den fattige kan spela rik, den rike fattig, den sjuke kan se sig som frisk, den svage som stark. Här i mörkret kan var och en ta till sitt hjärta och i det falska livet uppleva det som han aldrig får uppleva och aldrig ska få uppleva i verkliga livet.”

Jag spenderade 2,5 månader ute i skogen på ett vildmarksprogram, Teaching Drum²⁷, i Wisconsin USA som jag kommer att berätta mer om senare. Men där på Teaching Drum var det dagens roligaste händelse när någon gick igenom emotionella svårigheter. Det gav upplevelsen äkthet, krydda och meningsfullhet och det skapade liv och dynamik i gruppen. Speciellt eftersom ALLT vara accepterat och ingen stöttes bort eller betraktades som konstig. Snarare var det jobbigt när någon INTE delade med sig av sina jobbiga känslor. Dessutom kom man varandra närmare.

Det meningslösa (och skrämmande) med att fragmentera²⁸ och varför man istället borde öka sin självmedvetenhet

Hur många har inte fått frågan ”och vad ska du bli när du blir stor då?”. Numera svarar jag bara ”Jag ska inte BLI någonting för jag ÄR redan nå’t!” Samtidigt blir jag tvungen att gå med på denna sociala konstruktion och utbilda mig, trots att jag personligen inte tror på det, för att kunna få ett ”bättre” eller ”bra” jobb och ”bättre” betalt och bli accepterad i samhället. Sen kan man ju fråga sig vad som menas med ”bättre”? De som tjänar mer pengar verkar göra av med mer pengar och inte verkar de lyckligare. Inte heller verkar de med ett ”högstatus”jobb lyckligare. Och är att

²⁵ Osho - The Book of Secrets s 1098

²⁶ Papalagi – Den vite mannen om ”Det falska livets hemvist” s 107 - 117

²⁷ www.teachingdrum.org

²⁸ Hatch s 65. Fragmentera = 1.) Sönderdelning (av en viss helhet) i små bitar, ofta med negativa biverkningar som resultat. 2) Att dela upp och avskilja i olika fragment/kategorier/delar, ofta med tonvikt på bristande sammanhang/helhetssyn. (Min definition med hjälp av Norstedts svenska ordbok.)

ha ett yrke verkligen så viktigt och meningsfullt som vi, civiliserade, tror? Söderhavshövdingen Tuiavii talar t ex om ”Papalagis yrke och hur det leder honom vilse”²⁹. Ett yrke, menar Tuiavii, är ”svårt att säga vad detta betyder” och att ”det är något man borde ha stor lust till, men som man mestadels har föga lust till” men innebär att ”alltid göra ett och samma”. Han säger också att ”varje vit man bör och ska ha ett yrke” och att ”välja yrke” är något ”mäkta viktigt”. ”Om papalagi senare inser att han hellre skulle vilja bygga hyddor än fläta mattor, så säger man: han har hamnat i fel yrke. [...] Hos papalagi finns lika många yrken som stenar i lagunen. Av varendaste syssla gör han ett yrke. Om någon samlar ihop vissna löv [...] så utövar han ett yrke. Om någon gör rent grytor, så är det också ett yrke. Allt där man gör något blir till ett yrke, det må vara med händer eller med huvud. Det är också ett yrke att ha tankar eller att se på stjärnorna. [...] Papalagi kan bara göra det som är hans yrke, och en stor hövding – som äger stor vishet i huvudet och stor kraft i arm – kan inte lägga upp sin sovrulle i bjälklaget eller göra rent sin matskål. Och därför är det så att den som kan skriva [...] ändå inte måste kunna styra en kanot över lagunen och tvärtom. Att ha ett yrke betyder: bara springa, bara smaka, bara lukta, bara kunna strida, alltid bara kunna en sak.

I det här bara-kunna-en-sak ligger en stor brist och en stor fara: ty vem som helst kan väl en gång hamna i det läget att han måste styra en kanot över lagunen? [...]

Men det begriper inte papalagi. Men att han betar sig fel, grundligt fel, och på trots mot alla den store andens bud, det ser vi: på att det finns vita män som inte längre kan springa, som sväller upp av fett i underkroppen [...] därför att de alltid måste vila för yrkets skull. Det finns vita män som inte längre kan lyfta och kasta ett spjut, därför att deras hand inte håller i annat än skrivknotan och därför att de inte gör annat än sitter i skuggan och skriver [...], män som inte längre kan tygla en vildfåle, därför att de tittar på stjärnorna eller gräver fram tankar ur sig själva. Det är sällan en papalagi fortfarande kan hoppa och skutta som ett barn, när han har nått mannaåren. Han släpar kroppen mot luften när han går, och han rör sig framåt som om han ständigt vore klavbunden. Han förskönar och förnekar de här svagheter och säger att springa, hoppa och skutta inte passar för en människa med värdighet. Men det är då bara skrymteri, för sanningen är att hans knotor har blivit hårda och orörliga, och alla hans muskler har mist sin glädje, därför att yrket har dömt dem till sömn och död. [...]

Yrket skadar emellertid papalagi också på andra sätt [...]. Det är en fröjd att bygga en hydda, att fälla träd i skogen och bila dem till stolpar, att sedan resa stolparna, lägga taket på dem och till slut – näst stolpar och bärbjälkar och allt annat bundits ihop väl med kokosrep – täcka det hela med torrblast från sockerrör. Jag behöver inte berätta för er vilken stor glädje som råder när en by har byggt hövdingahuset och även kvinnor och barn deltar i den stora festen.

Vad skulle ni då säga, om blott några få män från byn fick gå ut i skogen för att fälla några träd och bila dem till stolpar? Och om dessa få inte fick hjälpa till med att resa stolparna, därför att deras yrke bara var att fälla träd och bila stolpar? [etc etc] Och om bara de fick festa och inviga hyddan som bodde i den, inte alla som byggt hyddan?

Ni skrattar, och ni skulle säkert säga: Om vi bara fick göra en enda sak och inte vara med om allt och inte hjälpa till med allt som kräver mannakraft, så skulle vår glädje bara bli halv – ja inte finnas alls. [...]

Ur detta stammar också papalagis allra svåraste nöd. [...] Ty inget faller sig så svårt för en människa som att ständigt göra ett och detsamma. [...] Och därför glöder det ett hat till yrket inom människorna. [...] Och alla mäter sina yrken mot varandra, fulla av avund och missunnsamhet. Man talar om högre och lägre yrken, fast ju alla yrken bara är liksom en halv

²⁹ Papalagi – Den vite mannen om ”Papalagis yrke och hur det leder honom vilse” s 97-106

syssla. Ty människan är inte enbart hand eller enbart fot eller enbart huvud – hon är allt detta i förening. Hand, fot och huvud vill utgöra en gemenskap. När alla lemmar och sinnen samverkar, först då kan människohjärtat känna sund glädje, aldrig när blott en del av människan har liv och alla andra ska ligga döda. Detta gör människan förvirrad, förtvivlad och sjuk.

Papalagi lever i förvirring på grund av sitt yrke. Det vill han visserligen aldrig höra talas om, och finge han höra mig berätta allt detta skulle han säkerligen kalla mig för en dåre, en som vill spela domare men som ändå aldrig förmår bedöma något, därför att han själv aldrig haft något yrke och inte heller någon gång arbetat som europé.

Men papalagi har aldrig givit oss någon sanning eller insikt om varför vi borde arbeta, arbeta mer än det som Gud kräver av oss för att vi ska mätta oss, få tak över huvudet och glädja oss åt en fest på byns allmänning. Det arbetet kan förefalla ringa och vår tillvaro fattig vad gäller yrken. Men den som är en verklig man och broder från de många öarna, han utträttar sitt arbete med fröjd, aldrig i plåga. Hellre utträttar han det inte alls. Och det är detta som skiljer oss från den vite mannen.”

Inte bara universitetsstudier utan hela civilisationen upplever jag som fragmenterad och uppdelad. Som jag skrev ovan både bidrar det till och skapar problemet, t ex så lämnar man sina barn här och går och jobbar där, man åker på kurs hit och på semester dit och går och handlar sin mat på ena stället och handlar kläder på det andra. Man får aldrig helheten. Man får inte heller vara med när någon föds eller när någon dör, speciellt inte om man är ett barn. Inte heller får man vara med från scratch från det att man har alla delar tills man har ett färdigt hus, från det att man samlar, jagar och lagar sin mat till dess att man äter den samt från det att man skaffar material och syr till dess att man har sina färdiga kläder. Att inte få vara med om HELA processen gör att man missar en ofantlig del av tillfredsställelsen som det är att ha gjort allt själv: Huset man byggt får man en personlig relation till, maten smakar bättre och kläderna blir man mer rädd om. Det var först på Teaching Drum som jag insåg, det som söderhavshövdingen Tuiavii beskriver ovan, att en stor del av tillfredsställelsen FAKTISKT ligger i att ha gjort ALLT själv, eller ännu hellre TILLSAMMANS.

En annan ”farlig” konsekvens med att fragmentera och analysera ut bitar ur en helhet³⁰, förutom att man som jag skrivit ovan i Tuiaviis exempel lätt fastnar i tankar och därmed inte ser skogen för alla träd, är att man kan skapa precis vilken sanning man vill. Det är ju för övrigt så läsarvänliga löpsedlar skapas. Det är även så rykten sprids. Det är så man kan döma någon till att ha ”rätt” och någon annan till att ha ”fel”. Och var det inte så George Bush gjorde för att legitimera ett krig mot Irak? Det är på så vis, jag upplever att, universiteten har blivit ett framgångsrikt maktmedel genom att få oss att tro att det är så svaren och framgången ska nås och lyckan ska finnas. Att plocka ut saker ur sitt sammanhang är även vad jag har gjort i denna individuella inlämning för att få den att ”passa mig”, vilket ju är ren och skär manipulation men en accepterad del av universitetsstudierna. Något annat sorgligt med fragmenterandet är att det, enligt min erfarenhet, inte leder fram till djupare och djupare nivåer av ”ens egen sanning”. Genom att bli mer och mer självmedveten får man sig en större och större helhet av sig själv och därigenom omvärlden eftersom det som finns utanför en oftast finns inom en och tvärtom. När man börjar bli sann mot sig själv händer det grejer och utveckling. Men genom att analysera delar man bara upp världen i bitar utan sammanhang. Därmed missar man tillfredsställelsen av att uppleva helheten.

³⁰ Som jag upplever att man gör på universitetet. Även bilaga 1 menar att universitetsstudier går ut på att fragmentera och analysera ut bitar ur en helhet, även om han kanske använder sig av andra ord.

Om forskare skulle använda sig av sin forskning för att bättre förstå sig själva skulle jag inte ha något emot forskning och undervisning som sådan. Men att försöka leta efter en objektiv värld som man objektivt presenterar genom sina forskningsresultat, om man nu tror på en objektiv värld, det ifrågasätter jag starkt. Liksom jag ifrågasätter att presentera sina subjektiva resultat som en generalisering för att finna ytterligare en teori, om man nu tror på en subjektiv värld. Jag vet inte om jag lyckats dekonstruera detta med att ”analysera sönder allt till minsta detalj för att försöka förstå något”, men det var i varje fall mitt syfte. Vem har t ex lärt sig cykla eller simma bara genom att man läst om det? Fast så upplever jag att det funkar på universitetet: T ex om man på universitetet ska försöka lära ut till eleverna hur gott honung smakar så skriver man hyllmeter med uppsatser om smaken och ger eleverna olika perspektiv för hur man ska undersöka honungen. Man föreläser om det och låter ibland eleverna föra dialog om honung i små seminariegrupper. Man delar upp honungen i beståndsdelar för att ta reda på vilka kemiska faktorer den består av. Det utvecklas olika institutioner som har sin syn på hur honung smakar och hur honung ska undersökas och med vilka metoder. Men INGEN och jag menar INGEN verkligen SMAKAR på honungen. Och inte låter man eleverna göra det heller utan man får eleverna att tro att det är på det här undersökande sättet, och helst genom så många perspektiv ens hjärna klarar av, man verkligen får en förståelse av hur honung smakar. Tänk om eleverna istället fick smaka på honungen! Vilka fantastiska lektioner man skulle kunna ha med hur mycket ”sharing” som helst omkring hur man kan förhöja upplevelsen av smaken på honungen. Ordet honung kan bytas ut mot LIVET. Ordet honung kan också bytas ut mot KOMMUNIKATION eftersom vi befinner oss på pedagogen. Jag har på min utbildning lärt mig massor av fina teorier om kommunikation men jag har inte en enda gång fått lära mig hur man kommunicerar. Trots att ”visa män och kvinnor” talar om vikten av ”rätt” kommunikation och att enbart ”rätt” kommunikation kan flytta berg³¹. Och trots att det redan finns kommunikationssätt som fungerar³² så använder sig universitetet inte av dem. Vikten läggs istället på att fragmentera och sönderdela kommunikationen som ett begrepp eller teori. Dessa ”fungerande” kommunikationssätt kan dock också bara bli fina teorier om de inte UTÖVAS. Jag har också undrat mycket över varför jag på universitetet inte har läst en enda teori om hur man kommunicerar för att bli lycklig? Däremot kan jag komma ihåg teorier som handlar om hur man bäst marknadsför sin produkt eller hur man ska förändra någon annan. Något annat som kanske är ännu viktigare som jag inte ens har hört talas om på universitetet, är hur man LYSSNAR. Finns det över huvud taget någon teori och forskning om det? Speciellt när så få människor har förmågan att verkligen kunna lyssna. Är det någon mening med att bara fokusera på kommunikation om ingen lyssnar?

I boken ”the Continuum concept”³³ beskriver författaren hur folket i en indianstam i djungeln i Sydamerika inte ”säger till” någon annan vad någon annan ska göra utan det är upp till var och en att bestämma själv. De skulle inte komma på tanken att ens göra det till barn. Detta fick mig att inse att den enda anledningen till att man ska behöva ifrågasätta, fragmentera, analysera och dekonstruera är där det finns makt, kontroll, manipulation etc dvs i det civiliserade samhället.

³¹ Buddismen talar om ”rätt tal”, Jesus sa ”endast sanningen kan befria er”, Don Miguel Ruiz säger ”var sann i ditt tal” etc.

³² T ex ”Truthspeaking” av Tamarack Song, ”Radical Honesty” av Brad Blanton, ”Non Violent Communication (NVC)” av Marshall B Rosenberg. Alla dessa bygger på samma tema dvs ”uttryck DIN sanning dvs din OFÖRVANSKADE sanning”.

³³ Leadloff, Jean – The Continuum Concept

Finns det någon mening med att ifrågasätta om man upplever total frihet och äger sitt liv totalt själv, som t ex Tuiavii? Finns det någon mening med att ifrågasätta, i varje fall andra och annat, om makt-obalanser inte existerar och jag inte upplever mig dominerad av andra eller av system? Däremot kan jag tycka det vara viktigt att alltid ifrågasätta sig själv så att man blir mer självmedveten och inte fastnar i ett tillstånd av "så här är jag" eftersom det, enligt min mening, inte är sant. Det enda konstanta är ju förändring.

Extrema postmodernister går till naturbefolkningen

Många postmodernister sysselsätter sig som sagt var med att söka reda på förgivet tagna grundantaganden som uppstått i och genom sociala konstruktioner för att omskapa dem, s k 'dekonstruktion', för att få syn på något annat. "Det finns andra postmodernister som går längre än dekonstruktionen. För dem är dekonstruktionen bara ett emancipatoriskt³⁴ drag för att frigöra sig från modernistiska tankemönster (exempelvis att osäkerhet är någonting icke önskvärt som kan undvikas). Dessa postmodernister tänker sig rekonstruktioner av den sociala ordningen som grundar sig på alternativa, icke-modernistiska föreställningar. Ibland letar man efter alternativa antaganden och värderingar bland ursprungsbefolkningar, vars röster inte hörts till följd av den modernistiska hegemonin som inneburit att man använt makt för att tysta all opposition. Den indianska ursprungsbefolkningen i USA³⁵ tror till exempel att deras uppgift i livet är att skydda miljön (som personifieras av Moder Jord, som ger och upprätthåller liv), och denna tro ställs till exempel mot en modernistisk exploatering som manifesteras i gruvdrift, kalhyggen, utrotning av vilda djurarter, överbetning av prärien och skövling av regnskogen."³⁶

Jag måste nog påstå att jag är en av dessa postmodernister som går till ursprungsbefolkningar för att hitta alternativ, vilket nog har framgått av denna uppgift. Om Hatch menar att man enbart går till ursprungsbefolkningar för att lära av dem, för att sedan ta det man lärt sig med in i civilisationen, tycker jag det är tragiskt. Då blir det ungefär som i filmen "1492" där Columbus åker till Västindien och finner ett paradiset. Därefter åker han tillbaka till Spanien, packar skepp fulla med allt som han saknade ifrån civilisationen och tar med sig tillbaka till Västindien. Åter tillbaka bygger han hus och kyrkor, gör bröd (dvs odlar spannmål genom att riva ner djungeln) och inför pengar, skatter och straff osv. Sen, i slutet av filmen, när allt brakat samman och blivit kaotiskt delvis pga att de spanska husen inte stod pall för stormarna och det blivit ett litet inbördeskrig, frågar han sig vart paradiset tog vägen. För mig som tittare var detta helt uppenbart. Återigen försöktes det med att fragmentera helheten, dvs paradiset, genom att blanda in civilisationens bekvämlighet. Samtidigt förstår jag varför man gör så eftersom det är jobbigt att leva i naturen om man är van vid civilisationens bekvämlighet. Men det är ett måste att lära sig leva i harmoni med att allt kräver lite mer ansträngning i naturen för att kunna uppleva helheten. Så fort man blandar in något annat, trots att det verkar mer bekvämt, försvinner "paradiset"³⁷.

Det är hos mystiker och ursprungliga kulturer som lever i harmoni med varandra och naturen som JAG får de svar som, jag upplever, inte finns i skolan. SPECIELLT sedan jag kom i kontakt med

³⁴ Emancipatorisk = frigörande/synliggörande, självständig/fri från förtryck.

³⁵ Här gör Hatch en generalisering där hon drar ALLA nordamerikanska indianstammar över en kam. Har hon verkligen studerat ALLA nordamerikanska indianstammar innan hon gjorde detta uttalande?

³⁶ Hatch s 120-121

³⁷ Vad som menas med 'paradiset' förklaras i Tuiaviis exempel och genom min egen erfarenhet, båda på sid 9

ursprungskulturer (dock inte alla) så har jag insett att svaren redan finns.³⁸ Det lilla jag förstått av att leva ursprungligt är att vi människor inte var menade att leva i en civilisation och att det därav uppkommit problem. Dr Jerri Nielsen som servade som enda doktor vid en forskningsstation på Sydpolen beskriver just detta i sin bok "Ice bound"³⁹: "I would come to believe that expansive houses and standard, nuclear families served to isolate the human soul, and that tight, tribal communities were infinitely more suited to our natures. [...] We had to be introduced slowly to the notion of giving more than you have and using less than you need, of living without outward privacy, of knowing that all you really own are your own thoughts." Dessa problem, som skapades samtidigt som civilisationen, verkar man försöka lösa INOM civilisationen vilket ju är en omöjlighet eftersom civilisationen per definition var orsaken till uppkomsten. Utifrån bilaga 1 finns det inte heller en anledning till att lösa dem eftersom man inte har några problem om man accepterar allt som det är. Det är först när man inte accepterar något och tror att något annat är "normalt" som det uppstår ett problem. Och eftersom civilisationen tror att problem existerar och att vissa saker inte är ok, vi har ju t ex ett lagsystem, så skapar man i samma sekund problem. Med andra ord så går det inte att lösa alla problem om man samtidigt tror på fenomenet problem. Därmed inte sagt att det inte finns saker som behöver förändras men enligt vad jag förstått börjar all förändring med acceptans.

I och med att det var roligt att dekonstruera sociala konstruktioner i vårt grupparbete började jag fundera på hur jag skulle kunna ta med mig detta till mitt eget liv och kanske främst till 'Skogen'. 'Skogen'⁴⁰ refererar till ett ursprungligt sätt att leva enligt Ojibwe-indianerna i Wisconsin, USA, enligt det sätt som det lärs ut på Teaching Drum⁴¹ där jag varit på "kurs" som jag skrivit ovan. Det var bara det att jag först inte kunde. Det framstod som något naivt och ett slöseri med tid (förutom de orsaker som jag skrivit om innan). Varför vill man dekonstruera naturen? Och går det ens? Jag frågade mig också "varför vill man ifrågasätta något som man redan tycker är bra?" Sen insåg jag att det jag ju kan ifrågasätta är mig själv, mina sociala konstruktioner av naturen och VARFÖR jag tycker att ett primitivt sätt att leva är bättre när det i praktiken nästan är helvetiskt outhärdligt. Jag frågade mig om naturen kommer att förändras bara för att jag dekonstruerar den i mitt sinne? Jag tror det. Jag började nämligen inse att det jag just gör ute i 'skogen' är att "dekonstruera mitt sinne" med en annan typ av värderingar som INTE har med civilisationen att göra utan som verkar "uppstå"⁴² i närkontakt med "Moder Jord". På Teaching Drum dekonstruerar man och bryter sönder sina egna förgivet tagna värderingar om att världen ser ut på ett visst sätt och ersätter dem med andra, om man ens ersätter dem. Oftast

³⁸ I varje fall de svar som går att få.

³⁹ Dr Nielsen, Jerri - Ice Bound s 50-51

⁴⁰ En intressant aspekt är att 'skogen' eller 'djungeln' och 'ursprungsbefolkningar' blivit ett koncept pga att vi lämnade den och dem som jägare och samlare för att bli jordbrukare. Vi tror t ex att vi bor i en stad där naturen finns på avstånd. Vi ser inte att naturen är övertäckt med hus och asfalt och får genomgå trauman varje dag då t ex bilar kör över den och fabriker sprutar ut gifter på den. Vi ser inte att man har ramat in träd med stenbelagda gångar. Liksom vi har accepterat att det är naturligt att människor mår dåligt och känner sig ensamma fast det helt enkelt beror på civilisationen som har fragmenterat oss ifrån 'helheten'. Den 'helhet' som vi hade då vi levde i naturen och som de få ursprungsbefolkningar som finns kvar fortfarande verkar ha. Kan människan vara lycklig om hon är bortkopplad från naturen och därmed helheten och sig själv? Varför tror man att civilisationen är det naturliga och inte att leva i skogen? Trots att vi i majoriteten av vår tid levde i naturen och att t ex el enbart funnits i ca 100-200 år.

⁴¹ www.teachingdrum.org

⁴² Som jag skrivit ovan så kan man ta till sig mer av "helheten" i och med att man höjer sin medvetandnivå. Genom att naturen är en automatisk medvetandehöjare, med andra ord en meditatív miljö, så inser man saker enbart genom att befinna sig där.

raserades bara mina gamla föreställningar och i dess plats inträdde ett mer flexibelt och öppet förhållningssätt eller tillstånd som kallas "be as a question". Motståndet mot att "dekonstruera sig själv" kallas för "Thresholds" (trösklar). Dessa "Thresholds" måste man komma över för att uppnå en bekvämlighet i sin relation med att leva i naturen.

Dekonstruktion av mig själv eller hur jag blev dekonstruerad i 'skogen'!

Den 1 maj 2007 åkte jag iväg till norra Wisconsin⁴³ i USA (nära gränsen mot Kanada) för att påbörja ett program på 11 månader ("the year-long") där man bor i skogen HELA TIDEN, tillsammans med en liten grupp människor. Det som lärs ut är gammal beprövad kunskap ifrån Ojibwe-indianerna. Vi var 14 st "seekers" från början uppdelade på två olika läger. Vi hade också 3 st guider till vår "hjälp" där Tamarack är "huvudguiden" och det är han som har lärt sig av Ojibwe-indianerna samt har startat hela verksamheten. Efter 2,5 månad i skogen åkte jag hem. Inte för att det var jobbigt att leva i skogen utan för att vi blev utmanade HELA tiden med att möta sig själv och DET blev för mycket. Jag behövde en paus.⁴⁴ Nu är jag dock på väg tillbaka igen, den 3 februari men inte för att göra "the yearlong" utan för att göra ett kortare program som kallas "the internship".

Jag mötte döden där borta några gånger, på allvar. Bl a genom att vi välte med en kanot i en sjö i slutet av April ca 50-100 m från stranden och mina muskler började sluta att fungera efter att jag simmat halvvägs. Dessutom var min kropp lite i chock pga det kalla vattnet så jag hyperventilerade och jag kunde inte lugna ner den. Som tur var kom just precis då en annan "seeker" med sin kanot och bogserade mig i land.

Jag mötte också döden i "the hungrymoons" (hunger-månaderna) då man i princip "svälter" i ca 2-4 månader. Vid båda dessa situationer blev jag först rädd för att dö men fann en inre tillit och ett lugn inför en eventuell död när jag insåg att jag inte hade något val, det var inte längre upp till mig. Detta skulle jag varken ha insett eller fått uppleva om jag inte utsatts för det. Inte heller skulle jag förstått det på djupet genom att ha läst om det eller analyserat och fragmenterat det. Det minskade också min rädsla för att leva och fick mig att känna mig som ny(född). Upplevelserna fick mig också att börja tro på att, för att jag VERKLIGEN ska våga leva så måste jag möta döden så många gånger att jag helt upphör att vara rädd för den.

Hungern är, förutom döden, ett lustigt och fantastiskt fenomen. Den skapar enormt många insikter. Jag hade aldrig svultit förut och hade inte förstått vad detta innebär på riktigt. Från början fick vi nötter, grönsaker, frukt, kött/fisk/ägg och fett men efter hand valde vi att ge upp grönsakerna och kött/fisk/ägg för att vi skulle få tag på det själva. Vi fick dock inte lika lätt tillbaka det. Det hungern fick mig att inse var bl a att allt som jag tycker är "äckligt" är en social konstruktion då jag, efter att ha svultit tillräckligt länge åt saker som jag vägrade att äta i början av programmet och som jag inte skulle äta ens idag såvida jag inte var i svälttillstånd igen. T ex sniglar, myror, myrugg, hjortlungor (som jag fortfarande får äckelkänslor av när jag tänker på då lungorna var "skummiga" i konsistensen), -lever och -hjärta, fiskinälvor, -hjärna, -skinn och -ben. Jag åt de delar av en rutten morot som var fräscha som vi hittade på en kompost. Jag åt rått kött

⁴³ www.teachingdrum.org

⁴⁴ I skrivande stund är de bara 4 st kvar.

ifrån en hjort som var ruten på andra sidan. Är man tillräckligt hungrig äter man det bara. Tro mig att jag åt som en elefant när jag lämnat programmet. Hungern skapade också en drivkraft att vilja samla mat, som vi inte hade innan de tog bort våra grönsaker och vårt protein. Men hungern skapade även en drivkraft på alla områden i livet där jag kände en hunger. Fast det var hungern till mat som fick mig att inse det.

Hungern skapade en 'verklig' situation där man insåg vad som är viktigt, vilket inte är att köpa den senaste läppglansen. Dessutom fick jag en ödmjukhet inför livet. Hungern fick mig också att inse hur viktiga andra människor är för både ens välmående och överlevnad. Samtidigt, när man är så nära andra i grupp så inser man hur mycket "sår"⁴⁵ man själv har. Som man hela tiden kan fly ifrån i civilisationen genom t ex TV, internet, arbete, skola eller olika roliga "events". Dessa "sår" kommer fram när man umgås nära, utsätts för ALLT och utmanar sig själv HELA tiden samt när "tiden verkar stå stilla". "Alla" bär vi på sådana "sår" som tar sig destruktiva uttryck som man måste bli medveten om för att sedan kunna förändra, genom s k "patternbreaking", för att må bra. Alla går vi omkring med en yta där vi är trevligheten själva medan få kommer in under den och verkligen får ta del av oss som helhet för att vi är så rädda för att visa upp våra sår och dåliga sidor. En vän till mig sa häromdagen "det är ju helt sjukt egentligen att man bara kan ses när man är på topp".

Många saker föll på plats, som innan varit ogreppbara för mig då det inte fanns någon förklaring till dem i den civiliserade världen. Som t ex det här med "beroende". Jag hade vuxit upp och fått lära mig att beroende är något dåligt och att vara beroende av någon människa är ännu sämre och om det är ens pojkvän så är det tom fruktansvärt och destruktivt. Men när jag bodde tillsammans i en liten klan på sju personer där jag faktiskt VAR beroende av de andra för min överlevnads skull och att detta var något positivt insåg jag att beroende är något naturligt. Det som är onaturligt och destruktivt är att man i den civiliserade världen inte har en klan att vara beroende av utan man lever enskilt i parfamiljer och vissa lever helt ensamma. Det är klart att det frestar på en relation om man bara låter sitt beroende gå ut över en enda person istället för en hel stam. Det onaturliga beroendet uppstår också i och med att vi inte fått våra nödvändiga behov tillfredsställda som små som det verkar som att hälsosamma stammar lyckats ge till sina barn⁴⁶. Därför uppstår massa andra beroenden som t ex drogberoende, ett ohälsosamt förhållande till mat, sexmissbruk, beroende av förälskelse eller av att få adrenalinkickar när det i själva verket handlar om att man saknar något annat mer grundläggande.

Programmet, men främst guiderna, både uppmuntrar och "tvingar" en till att "be as a question". Det handlar inte om att man ska ställa frågor hela tiden utan om att man inte ska ta något för givet och att man alltid ska vara öppen för flera alternativ samt att alternativen kan förändras så att man inte bara håller fast vid ett. Det handlar även om att ifrågasätta sig själv. En fråga som då infinner sig är: ska man ifrågasätta och dekonstruera en ifrågasättande livsstil eller ett ifrågasättande förhållningssätt? Eller ska man bara ifrågasätta när det inte ifrågasätts? Ska man bara ifrågasätta sådant som man upplever som negativt och dåligt eller ska man ifrågasätta även sådant som man är nöjd med och som upplevs som bra, positivt och konstruktivt? Om jag förstätt det postmodernistiska perspektivet rätt så vill man ifrågasätta det omedvetet förgivettagna för att man i grund och botten utgår ifrån att det är något negativt eller dåligt. Eftersom om allt redan var bra

⁴⁵ Sår - Se definition ovan.

⁴⁶ Liedloff, Jean - The Continuum Concept

så skulle det bli meningslöst att ifrågasätta det för ett ifrågasättande eller en förändring skulle bara medverka till att göra det sämre, eller?

På Teaching Drum fanns det inte på kartan att vi skulle lära oss genom att någon annan talade om det för oss såsom det sker på universitetet. Det viktiga var att vi lärde oss genom egen erfarenhet. Att bara kunna något utantill hjälpte oss inte i en "faktisk" situation då vi behövde känna till sammanhanget för att kunna använda oss av det. T ex att bara veta hur en växt ser ut hjälper mig inte att förstå var den växer. Detta sätt att lära sig har jag hört talas om på annat håll som "coyote-learning". Det enda guiderna talade om för oss var minsta möjliga som vi behövde för att vi inte skulle dö. Allt annat sattes ALLTID i relation till en "faktisk" situation. T ex fick vi inte börja med fällor för att fånga ekorrar förrän vi hade hittat ett sätt att förvara våra nötter utan att ekorrarna kom åt dessa. Vi fick INGEN hjälp för att veta hur vi skulle göra. Inte heller fick vi börja göra wigwams, sk hyddor, förrän vi bött där ett tag och fått en relation med väderförhållandena och platsen. Liksom vi inte kunde hitta de olika ätbara växterna förrän vi utvecklat en relation till dem och var de kunde växa. När man BODDE i detta så var det FANTASTISKT lätt att lära sig att de växterna växer där och de där osv. Man kunde tillslut förvänta sig hitta en viss växt pga att det såg ut på ett sätt som den växten brukar gilla. Det var oerhört svårt för mig att lära mig samma sak när vi på biologiekvationerna i gymnasiet var ute och vandrade i skogen och läraren pekade ut olika växter och vi tog med oss dem tillbaka till salen för att memorera dem därför att sammanhanget saknades. Det gick inte och idag kommer jag inte ihåg en enda medan de växter jag lärde mig i skogen i Wisconsin jag nog ALDRIG lär glömma för de fanns där för min ÖVERLEVNAD. Utan dem hade jag svultit mer än jag redan gjorde.

Även om jag som sagt var BARA fått en PYTTTELITEN försmak fick jag också, genom min egen upplevelse, lära mig vad min kropp mår bäst av. T ex hur mycket fett, protein, vatten och grönsaker min kropp behövde genom att uppleva hur det känns när man äter både för mycket och för lite av dessa delar. Jag fick också lära mig hur mycket min kropp behöver röra på sig för att må bra. Det gick att bli medveten om detta för att kroppen, ute i 'skogen', av någon oförklarlig anledning var så extremt känslig och gav ifrån sig så enormt starka signaler som att man t ex blev magsjuk och fick diarré om man åt för mycket, vilket jag aldrig varit med om i civilisationen varken före eller efter programmet.

Med andra ord fick jag på Teaching Drum lära mig om "helheten". Jag fick lära mig om känslor och om mina sinnen, om mat och hunger, om motion och hur man rör sig, om relationer, om barn och sex, om att bygga hus och att överleva, om djur och natur, om kyla, värme och min kropp, om livet och döden, om ALLT. Dessutom lärdes allt detta ut i ett SAMMANHANG. Jag LEVDE det som jag lärde mig. Jag inte bara läste om det som på universitetet. Det blev tom tråkigt att läsa över huvud taget. Varför läsa om det när jag kunde uppleva det? Av denna anledning är det ganska självklart att jag ifrågasätter undervisningen som sådan, den borde vara utformad på ett annat sätt, och fokuset i undervisningen, som borde ligga på andra saker, eftersom jag insåg att det är så mycket mera tillfredsställande och det gav mig så mycket större visdom att "lära om helheten" än vad de fragmenterade universitetsstudier någonsin har givit mig och jag skulle önska att fler fick uppleva det.

Bilaga 1

Life is not a problem but a mystery. For science life is a problem, but for religion⁴⁷ it is a mystery. A problem can be solved, a mystery cannot be solved – it can be lived but it cannot be solved. Religion offers no solutions, no answers. Science offers answers; religion has none. This is the basic difference, and before you make any effort to understand what religion is, this basic difference in the very approach of a religious mind and a scientific mind is to be deeply understood.

When I say that science looks at life as a problem, as something which can be solved, the whole approach becomes intellectual. Then the mind is involved, not you. You are out of it. The mind manipulates, the mind argues, doubts, experiments, but you as a totality are out of it. Hence this very puzzling phenomenon: a scientist may be a very keen intellectual as far as his own department of research is concerned, but in ordinary life he will be just as ordinary a human being as anyone else – nothing special, just ordinary. In his own branch of knowledge he may be a genius, but in life he is just ordinary.

Science includes only your intellect, not your totality. An intellect has a violence, it is aggressive. That is why very few women can be scientists – aggression is not natural to them, Intellect is male, aggressive, violent: that is why men are more scientific and women are more religious. Intellect tries to dissect, divide, analyze, and whenever you dissect an alive thing, the life disappears. Only dead parts are left in your hands.

That is why science never touches life. Really, whatsoever it touches becomes dead. When science says there is no soul or there is no God it is meaningful, not because there is no soul or no god, but because this shows that the very approach of the scientific mind is such that you cannot touch life anywhere. Wherever science touches, death happens. In the very method, in the very way, in the very approach of division, analysis, dissection, life is bracketed out.

One thing: intellect is violent and aggressive, so the ultimate outcome through intellect can only be death, not life. It is partial, not total, and parts are dead. Life is an organic unity. You can know life through synthesis, not through analysis. The greater the synthesis the higher the forms of life that evolve. God is the ultimate synthesis, the total unity, the wholeness of existence. God is not a puzzle but the ultimate synthesis of all that is; matter is the ultimate analysis of all that is.

So science comes to atomic materiality and religion comes to cosmic consciousness. Science moves downwards to the last, lowest denominator and religion moves upwards to the highest denominator. They move in opposite dimensions. So science transforms everything into a problem, because if you have to tackle it scientifically, you first have to decide whether it is a problem or not. Religion takes mystery as the base. There is no problem, life is not a problem. The emphasis is that it cannot be solved. A problem means something solvable, something which can be known, something knowable. It may not be known right now, but it is not unknowable. At the most it may be unknown, but that unknownness will disappear and it will be transformed into a known thing.

So really, religion cannot ask a question like, “What is life?” This is absurd. Religion cannot ask such a question as, “What is God?” This is nonsense. The very approach of religion is not to create problems. Religion can ask how to be more alive, how to be in the very current of life, how to live abundantly; religion can ask how to be a god – but it cannot ask what God is.

We can live mysteries, we can become one with them, we can loose ourselves in them; we can have a totally different existence, the very quality changes – but nothing is solved, because nothing can be solved. And all that appears to be solvable, all that appears to be knowable, is only because we are taking it in fragments. If we look at the whole then nothing is knowable, we just go on pushing the mystery backwards.

All our answers are temporary, they appear to be answers only to lazy minds. If you have a penetrating mind you will come again upon the same mystery, only it has been pushed back, a step back.

⁴⁷ Religion i detta sammanhang är inte det ”sektliknande” som religionen, t ex kristendomen, judendomen och katolicismen, för det mesta är i det västerländska samhället och speciellt i nutid.

Just behind the answers the question is hidden. You have simply created a façade of an answer, just a curtain over the mystery.

If you can feel the distinction, then from the very beginning religion takes on a different shape, a different color and a different view. The whole perspective changes. These techniques that we are discussing here⁴⁸ are not to solve anything – they don't take life as a problem. Life is there. It has been a mystery and will remain a mystery. Whatsoever we do we cannot demystify it, because to be mysterious is the very quality of it. That life is mysterious is not something accidental, it is not something which can be separated, it is the very life itself. So to me, the more you enter into the mysterium, into the mysterious, the more religious you become.

A really good religious man will not say that he believe in God; he will say that God exists. These things seem to be very superficial, they seem to be like answers given to certain questions. A religious man cannot utter such profanities – that God is. It is such a profound phenomenon, such a mysterious thing, that to say anything will be profane. So whenever someone asked Buddha whether God existed or not, he remained silent. You are asking a thing which cannot be answered. Not that there is no God, but to answer such a thing will make it answerable. Then life will become a problem which can be answered. Then the mystery disappears. So Buddha said, "Don't ask me any metaphysical questions."

Questions can only be physical. Physics can answer them. Metaphysical questions are not there, they cannot be, because metaphysics means the mystery.

These techniques are to help you to move more deeply into mystery, not into knowledge.

Or you can look at it in a different way: these techniques are to help you to be unburdened of your knowledge. They are not to help you to increase your knowledgeability, because knowledgeability is the barrier. The door is then closed for the mystery. The more you know, the less you are capable of penetrating deep into life. The original wonder must be recaptured, because in a childlike sense of wonder nothing is known and everything becomes a mystery. And if you move into the mystery, the deeper you move, the deeper the mystery becomes. Then a moment comes when you can say that you don't know anything. That is the right moment.

Now you have become meditative. When you can feel a deep ignorance, when you become aware that you don't know anything, you have come to the right balancing point from where the door of the mystery can open. If you know, then the door is closed; if you are ignorant, fully alert that you don't know anything, the door suddenly opens. The very feeling that you don't know opens the door.

So take these techniques not as knowledge, but as a help to make you more innocent. Ignorance is innocent, knowledge is always a sort of cunningness, cleverness. If you can use your knowledge to be ignorant again, then you have used it rightly. This is the only use of all the scriptures, of all the knowledge, of all the Vedas – to make you childlike again.

Ur **Osho**⁴⁹ – "The Book of Secrets"⁵⁰ pages 915 – 917

⁴⁸ Osho hänvisar till de ca 112 tekniker som tas upp i den bok där denna bilaga är hämtad.

⁴⁹ Osho levde i Indien och dog 1990.

⁵⁰ "[Oshos] books are not written but are transcribed from audio and video recordings of extemporaneous talks given to international audiences over a period of thirty-five years." s 1138

Referenslista

Kurslitteratur

Hatch, Mary Jo (2006). *Organisationsteori – Moderna, symboliska och postmoderna perspektiv*. Poland: Pozkal studentlitteratur.

Ellström, P-E & Hultman, G (2004). *Lärande och förändring i organisationer*. Lund: Studentlitteratur.

Litteratur om ursprungsbefolkningar eller liknande levnadssätt

Liedloff, Jean (1985). *The Continuum Concept – In search of happiness lost*. USA: Maryland Linotype Composition Co., Inc.

Dr Nielsen, Jerri (2001). *Ice Bound – A Doctor's incredible battle for survival at the South Pole*. USA: Hyperion.

Scheurmann, Erich (1920, omtryckt 2003). *Papalagi – Den vite mannen. Tal av Söderhavshövdingen Tuiavii från Tiavea*. Göteborg: Bokförlaget Korpen.

Litteratur om att kommunicera sin egen sanning

Song, Tamarack. *Sacred Speech: The way of Truthspeaking*. Såsom det lärs ut på www.teachingdrum.org. Det finns även ett häfte att beställa på <http://www.teachingdrum.org/OldWayWares/TheWritingsofTamarackSong/SacredSpeech/>

Rosenberg, Marshall B (2002). *Non Violent Communication – Ett språk för livet*. Finland: Gummerus Printing

Blanton, Brad (2005). *Radical Honesty – How to transform your life by telling the truth*. USA: United Graphics, Inc.

Ruiz, Don Miguel (2004). *Fyra Grundstenar till ett bättre liv*. Malmö: Egmont Richter.

Samt en meditationskurs www.dhamma.org. Där man är tyst i 9 dygn för att träna sig i ”rätt tal”.

Litteratur om “mysticismen”

Transcribed talks by Osho (1974). *The book of secrets – 112 Keys to the Mystery Within*. New York: St. Martin's Griffin. Även www.osho.com

Hemsidor

www.teachingdrum.org

www.dhamma.org eller på svenska www.se.dhamma.org

Film

1492 – Den stora upptäckten. Produktionsår 1992, med Gerard Depardieu som Columbus.